

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.4.2014
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn
yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Hallitustenvälisen Schengen-yhteistyön puitteissa on vahvistettu yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja oleskelua enintään kolmen kuukauden ajan kuuden kuukauden pituisen ajanjakson aikana (ns. lyhytaikainen oleskelu)¹. Tarkoituksena on ollut varmistaa Schengen-alueen² turvallisuus sekä tarjota oikeus liikkua vapaasti alueen sisällä, myös kolmansien maiden kansalaisille. Näitä sääntöjä on kehitetty ja lujitettu edelleen Euroopan unionin puitteissa Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen. Tämän ehdotuksen kannalta keskeiset voimassa olevat säädökset ovat seuraavat:

- Asetuksessa (EY) N:o 562/2006 (Schengenin rajasäännöstö) ja sen myöhemmissä tarkistuksissa³ muun muassa vahvistetaan edellytykset kolmansien maiden kansalaisten maahantulolle lyhytaikaista oleskelua varten.
- Asetuksessa (EY) N:o 539/2001 (viisumiasetus) ja sen myöhemmissä tarkistuksissa⁴ luetellaan ne kolmannet maat, joiden kansalaisilla on oltava viisumi heidän ylittäessään ulkorajoja lyhytaikaista oleskelua varten, ja ne kolmannet maat, joiden kansalaisilta ei vaadita viisumia.
- Asetuksessa (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) ja sen myöhemmissä tarkistuksissa⁵ vahvistetaan yhdenmukaiset menettelyt ja edellytykset lyhytaikaista viisumia koskevien hakemusten käsittelyä ja viisumin myöntämistä varten.
- Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyssä yleissopimuksessa⁶ ja sen tarkistuksissa vahvistetaan lyhytaikaisten viisumien vastavuoroisen tunnustamisen periaate. Lisäksi niissä vahvistetaan sellaisten kolmansien maiden kansalaisten oikeus liikkua vapaasti unionin alueella enintään 90 päivän ajan minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, joilla on jonkin jäsenvaltion⁷ myöntämä voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikaista oleskelua varten myönnetty kansallinen viisumi.

Kolmansien maiden kansalaiset voivat luonnollisesti oleskella Schengen-alueella pidempään kuin kolme kuukautta tai 90 päivää, mutta tätä varten ei pitäisi hyödyntää nykyisiä lyhytaikaista oleskelua koskevia säännöksiä. Pidempi oleskelu edellyttäisi asettautumista johonkin jäsenvaltioon, minkä vuoksi kolmansien maiden kansalaisten olisi haettava kyseiseltä jäsenvaltiolta oleskelulupaa tai pitkäaikaista viisumia. Tällaiset luvat on sidottu tiettyyn käyttötarkoitukseen, ja ne myönnetään esimerkiksi työntekeä, liiketoimintaa,

¹ On huomattava, että 18. lokakuuta 2013 asti tämä ajanjakso määriteltiin Schengenin säännösten keskeisissä säännöksissä seuraavasti: ”kolme kuukautta minkä tahansa kuuden kuukauden ajanjakson aikana ensimmäisestä maahantulosta”. Asetuksessa (EU) N:o 610/2013 (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 1) määritellään uudelleen ”lyhytaikaisen oleskelun” käsite (ts. Schengenin säännösten ajallinen soveltamisala) seuraavasti: ”90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana”.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm

³ Asetuksen konsolidoitu versio on saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:FI:PDF>.

⁴ Asetuksen konsolidoitu versio on saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:FI:PDF>.

⁵ Asetuksen konsolidoitu versio on saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:FI:PDF>.

⁶ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁷ Ellei toisin ilmoiteta, ’jäsenvaltioilla’ tarkoitetaan EU:n jäsenvaltioita, jotka soveltavat täysimääräisesti yhteistä viisumipolitiikkaa (kaikki EU:n jäsenvaltiot lukuun ottamatta Bulgariaa, Irlantia, Kroatiaa, Kyprosta, Romaniaa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa), sekä Schengeniin assosioituneita valtioita (Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi).

opiskelua tai perheen yhdistämistä, mutta periaatteessa ei matkailua varten. EU:n tasolla ei ole laadittu yleisiä horisontaalisia sääntöjä, joissa vahvistettaisiin oleskelulupien tai pitkäaikaisten viisumien myöntämisedellytykset. Sen sijaan on annettu alakohtaisia direktiivejä, jotka kattavat tiettyjä kolmansien maiden kansalaisten ryhmiä, kuten työntekijät ja opiskelijat. Näissä direktiiveissä ei kuitenkaan säädetä täydellisestä yhdenmukaistamisesta, vaan ne jättävät jäsenvaltioille liikkumavaraa vahvistaa poikkeuksia ja täsmentää eräitä seikkoja kansallisessa lainsäädännössä.

Schengenin säännöstöön sisältyvä rajoitus enintään 90 päivän oleskelusta 180 päivän aikana ei ole ainutlaatuinen ulkomaalaislainsäädännössä. Myös kansallisessa ulkomaalaislainsäädännössä erotetaan perinteisesti toisistaan maahantulo lyhytaikaista oleskelua (yksi, kolme tai kuusi kuukautta) ja erityisesti matkailua varten ja toisaalta kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsy pitkäaikaista oleskelua, kuten työntekoa tai opiskelua varten. Lyhytaikaiseen oleskeluun sovelletaan vähemmän tiukkoja ehtoja kuin pitkäaikaiseen oleskeluun. Riippumatta siitä, miten lyhytaikainen vierailu ja oleskelu erotetaan toisistaan ja millaisia edellytyksiä ulkomaalaisiin sovelletaan, kansallisessa lainsäädännössä säädetään asianmukaisista luvista maahantuloa sekä lyhytaikaista, pitkäaikaista ja pysyvää maassa oleskelua varten riippumatta suunnitellun jäsenvaltiossa oleskelun kestosta (eripituiset viisumit, viisumien jatkaminen, väliaikaiset oleskeluluvat, pysyvät oleskeluluvat jne.).

Nykyinen Schengenin säännöstö ja maahanmuuttoasioita koskeva EU:n lainsäädäntö eivät kuitenkaan muodosta kansalliseen lainsäädäntöön verrattavaa järjestelmää, joka kattaisi kaikenlaisen oleskelun. Kuten edellä kuvattiin, Schengenin säännöstö kattaa oikeudellisista ja poliittisista syistä lyhytaikaisen oleskelun kaikkien jäsenvaltioiden alueella, kun taas maahanmuutto-/maahanpääsypolitiikan alalla laadituissa EU:n säädöksissä vahvistetaan puitteet kansallisille säännöksille, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyä *jäsenvaltion* alueelle yli kolmen kuukauden oleskelua varten.

Schengen-alueeseen kuuluu nykyään 26 maata. Monilla kolmansien maiden kansalaisilla, kuten matkailijoilla, esiintyvillä taiteilijoilla, tutkijoilla ja opiskelijoilla, on perusteltu syy matkustaa alueella yli 90 päivän ajan minkä tahansa 180 päivän jakson aikana ilman, että heidät on katsottava ”maahanmuuttajiksi”. He eivät halua ja/tai heidän ei tarvitse oleskella yhdessä jäsenvaltiossa kolmea kuukautta pidempään. *Käytössä ei kuitenkaan ole sellaista Schengen-viisumia tai muuta lupaa, jonka nojalla henkilö voisi oleskella yli kolme kuukautta tai yli 90 päivää Schengen-alueella.*

Komissio on vuosien mittaan vastaanottanut useita asiaa koskevia kanteluja sekä pyyntöjä ongelman ratkaisemiseksi kolmansien maiden kansalaisilta, jotka joko tarvitsevat viisumin tai joilta ei vaadita viisumia EU:hun. Rajoitus enintään 90 päivän oleskelusta 180 päivän jakson aikana on saattanut olla asianmukainen silloin kun sitä sovellettiin Schengen-yhteistyön alkuperäisiin viiteen perustajajäseneseen. Sen sijaan nyt kun Schengen-alueeseen kuuluu 26 jäsenvaltiota, tämä rajoitus aiheuttaa melkoisia hankaluuksia monille kolmansien maiden kansalaisille, joiden oikeutetun edun mukaista on voida matkustaa jäsenvaltioissa. Lisäksi jäsenvaltioilta jää sen vuoksi käyttämättä taloudellisia mahdollisuuksia.

Ongelmista ilmoittavien matkailijoiden tärkein ominaisuus on, että he aikovat matkustaa ympäri Eurooppaa/jäsenvaltioita. He haluavat oleskella Schengen-alueella pidempään kuin 90 päivää (minkä tahansa 180 päivän jakson aikana). Jos kyseessä ovat kolmansien maiden kansalaiset, jotka tarvitsevat viisumin, he eivät voi hakea lyhytaikaista viisumia (”Schengen-viisumia”), sillä niitä myönnetään vain sellaisia matkoja varten, joiden kesto on enintään 90 peräkkäistä päivää. Myöskään sellaiset kolmansien maiden kansalaiset, joilta ei vaadita viisumia, eivät voi pääsääntöisesti hakea tällaista viisumia. Kumpaankaan ryhmään kuuluvat

kolmansien maiden kansalaiset eivät kuitenkaan aio oleskella pidempään kuin 90 päivää yhdessä ja samassa jäsenvaltiossa, joten heille ei voida myöntää kansallista viisumia pitkäaikaista oleskelua varten⁸ eikä myöskään oleskelulupaa.

Tämä lainsäädännön aukko Schengenin säännösten sekä EU:n ja jäsenvaltioiden maahanmuuttosäännösten välillä merkitsee sitä, että tällaisten makailijoiden olisi periaatteessa poistuttava Schengen-alueelta 90 peräkkäistä päivää kestäneen oleskelun viimeisenä päivänä ja odotettava 90 päivän ajan jäsenvaltioiden ulkopuolella, ennen kuin he voivat palata alueelle uutta laillista oleskelua varten. Tätä tilannetta ei voida perustella jäsenvaltioiden turvallisuuteen liittyvillä syillä, eikä se palvele niiden taloudellisia tai kulttuuriin ja koulutukseen liittyviä etuja.

Erityisesti esiintyviä taiteilijoita edustavat järjestöt ja eturyhmät korostavat sitä, että niiden on usein vaikea järjestää kiertueita Euroopassa oleskelun kestoon sovellettavan rajoituksen takia (enintään 90 päivää 180 päivän jakson aikana). Kiertelevät esiintyjäryhmät eivät yleensä täytä oleskelua koskevia vaatimuksia, joiden nojalla taiteilijat, henkilökunta ja heidän perheenjäsenensä voisivat saada pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan. Koska tällaisten seurueiden henkilökunta on usein pitkälle erikoistunutta ja koulutettua, sitä ei yleensä ole mahdollista korvata, tai uusien työntekijöiden palkkaaminen olisi kallista tai haittaisi pahasti seurueen työskentelyä. Euroopan sirkusjärjestön (ECA) antamien esimerkkien mukaan tulonmenetykset yhtä peruuntunutta esitystä kohden (eli yhtä kaupunkia kohden, jossa tunnettu ryhmä esiintyy) olivat yhdessä tapauksessa noin 380 000 euroa ja toisessa tapauksessa 920 000 euroa (paikallisten vahtimestarien palkkaaminen, toimiluvat, siivous, tilojen vuokraus, verot ja maksut, paikalliset toimittajat, tulostaminen, markkinointi, palvelut, hotellit ja ravintolat, paikalliset liikennepalvelut sekä kussakin kaupungissa maksetut palkat ja palkkiot). Lisäksi ECA raportoi tapauksista, joissa seurueen oli palkattava korvaavia esiintyjiä ja henkilökuntaa tai kierrätettävä heitä noudattaakseen oleskelun kestoa koskevaa rajoitusta. Yhdessä tapauksessa 36 työntekijän korvaamisesta aiheutui seurueelle noin 110 000 euron kustannukset. Eurooppalaisen esittävän taiteen työnantajien yhteistyöjärjestön (Pearle*) mukaan vaihtoehtoisen luvan puute aiheuttaa EU:lle vuosittain kustannuksia 500 miljoonasta eurosta 1 miljardiin euroon. Kyse on merkittävästä rahamäärästä nykyisessä finanssi- ja taloustilanteessa.

Matkatoimistojen esittämien arvioiden sekä lukuisien komissiolle osoitettujen tiedustelujen perusteella vaikuttaa siltä, että myös yhä useammat omatoimimatkailijat (opiskelijat, tutkijat, taiteilijat ja kulttuurialan ammattilaiset, eläkeläiset, liikemiehet, palveluntarjoajat jne.) ovat erittäin kiinnostuneita mahdollisuudesta liikkua Schengen-alueella pidempään kuin 90 päivän ajan minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Lisäksi Schengen-alueella oleskelee jo paljon kolmansien maiden kansalaisia, joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa ja joiden täytyy tai jotka haluavat matkustaa muihin jäsenvaltioihin joko oleskelunsa aikana tai sen jälkeen. Esimerkiksi kolmansista maista tulevat opiskelijat saattavat opiskelunsa päätettyään haluta matkustaa Schengen-alueella vaikkapa kuuden kuukauden ajan ennen kotimaahan paluuta. Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 21 artiklan mukaan tällaisilla henkilöillä on periaatteessa oikeus liikkua vapaasti jäsenvaltioissa voimassa olevan pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan perusteella, mutta heihin sovelletaan kuitenkin rajoitusta enintään 90 päivän oleskelusta 180 päivän jakson aikana.

⁸ Ks. Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 19 artikla (yleissopimuksen viite alaviitteessä 6).

Yleissääntö ei aiheuta ongelmia suurimmalle osalle matkailijoista, ja se olisi säilytettävä. Komissio kuitenkin totesi jo vuonna 2001, että yleissääntöä olisi täydennettävä ottamalla käyttöön lupa, jonka perusteella Schengen-alueella voisi oleskella yli kolme kuukautta. Se esitti ehdotuksen neuvoston direktiiviksi edellytyksistä, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustuslupan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten⁹.

Komissio ehdotti, että otettaisiin käyttöön *erityinen matkustuslupa* sellaisia kolmansien maiden kansalaisia varten, jotka aikovat matkustaa jäsenvaltioiden alueella *enintään kuusi kuukautta 12 kuukauden ajanjaksoa kohti*. Luvan perusteella henkilön olisi ollut mahdollista oleskella Schengen-alueella yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta siten, että hän olisi kuitenkin viipynyt yhdessä jäsenvaltiossa enintään kolme kuukautta. Komissio peruutti tämän ehdotuksen, joka käsitti useita muitakin kysymyksiä (esim. maasta poistaminen), virallisesti maaliskuussa 2006. Jäsenvaltioiden pääasiallisia huolenaiheita tuolloin olivat oikeusperusta sekä suunniteltuun lupaan liittyvä byrokratia. Eräät niistä eivät hyväksyneet suunnitelmaa ottaa lupa käyttöön niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilta vaaditaan viisumi lyhytaikaista oleskelua varten, koska ne katsoivat, että sillä saattaisi olla haitallinen vaikutus lyhytaikaisia viisumeja koskevan järjestelmän toimintaan.

Edellä mainitun lainsäädännön aukon takia jäsenvaltioiden on joustettava säännöistä ja hyödynnettävä oikeudellisia välineitä, joita ei ole tarkoitettu luvallisen oleskelun pidentämiseen Schengen-alueella, kuten Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohtaa¹⁰ tai viisumisäännösten 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti myönnettävää alueellisesti rajoitettua viisumia¹¹. Näitä käytäntöjä kuvataan tarkemmin samanaikaisesti tämän ehdotuksen kanssa esitettyyn, unionin viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) (uudelleenlaadittu) annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotukseen¹² liittyvän vaikutusten arvioinnin¹³ liitteessä 7.

Tästä syystä on suositeltavaa ottaa käyttöön uudentyyppinen viisumi, joka voidaan myöntää sekä viisumivapaiden että viisumivapaiden kolmansien maiden kansalaisille, joiden oikeutetun edun mukaista on voida matkustaa Schengen-alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Ehdotuksella pyritään poistamaan lainsäädännön aukko lyhytaikaista oleskelua koskevan Schengenin säännösten sekä tietyssä jäsenvaltiossa oleskelua koskevan EU:n/kansallisen lainsäädännön välillä

- ottamalla käyttöön uudentyyppinen viisumi ('kiertomatkaviisumi') silloin kun hakija aikoo oleskella vähintään kahdessa jäsenvaltiossa yli 90 päivää mutta enintään vuoden (viisumin voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kahteen vuoteen),

⁹ KOM(2001) 388 lopullinen (EYVL C 270, 25.9.2001, s. 244).

¹⁰ ”Ulkomaalainen, jolta ei vaadita viisumia, voi liikkua vapaasti sopimuspuolten alueella korkeintaan 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana [...]. Edeltävän 1 kappaleen määräykset eivät rajoita kunkin sopimuspuolen oikeutta myöntää ulkomaalaiselle lupa oleskella alueellaan yli 90 päivää poikkeustapauksissa tai ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa tehdyn kahdensivuisen sopimuksen määräysten mukaisesti.”

¹¹ ”Alueellisesti rajoitettu viisumi myönnetään poikkeuksellisesti seuraavissa tapauksissa: [...] b) kun konsulaatin perusteltuina pitämistä syistä hakijalle myönnetään uusi viisumi saman 180 päivän aikana tapahtuvaa oleskelua varten hakijalle, joka tämän 180 päivän kuluessa on jo käyttänyt 90 päivää voimassa olevaa yhtenäistä viisumia tai alueellisesti rajoitettua viisumia.”

¹² COM(2014) 164.

¹³ SWD(2014) 68.

edellyttäen, että hakija ei aio viipyä yhdessä jäsenvaltiossa pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, sekä

- vahvistamalla kiertomatkaviisumeja koskevat hakumenettelyt ja viisumien myöntämisen edellytykset.

Ehdotuksella ei säännellä edellytyksiä ja menettelyjä, joita sovelletaan kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyyn yli kolmen kuukauden jäsenvaltioissa oleskelua varten, eikä myöskään työlupien tai muiden vastaavien lupien (työmarkkinoille pääsy) myöntämistä koskevia edellytyksiä ja menettelyjä.

Vaikka ehdotuksen mukaan monia viisumisäännösten säännöksistä olisi sovellettava uudentyyppisen viisumin käsittelyyn, on perusteltua luoda erillinen menettely eikä sisällyttää säännöksiä viisumisäännösten muuttamista koskevaan ehdotukseen, sillä jälkimmäisen soveltamisala kattaa säännöt ja menettelyt viisumien myöntämiseksi niille kolmansien maiden kansalaisille, joilta vaaditaan viisumi (ks. asetuksen (EY) N:o 539/2001 liite I).

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

• Intressitahojen kuuleminen

Sidosryhmien kuulemista kuvataan tarkemmin 1 jaksossa mainitussa vaikutusten arvioinnissa. Yleisesti ottaen sidosryhmät ja erityisesti taiteilijoiden yhdistykset vahvistavat, että nykyisen lainsäädännön aukko haittaa vakavasti liikkuvuutta sekä ammatillisissa että vapaa-ajan tarkoituksissa. Ne suhtautuvat myönteisesti uudentyyppisen viisumin käyttöönottoon. Suurin osa jäsenvaltioista näyttää kuitenkin epäilevän toiminnan tarpeellisuutta, sillä ehdotus koskisi vain osaa viisumihakijoista. Jotkin jäsenvaltiot ovat ilmaisseet huolensa oikeusperustasta (ks. 3 jakso).

• Vaikutusten arviointi

Lupaa, jonka perusteella kolmansien maiden kansalaiset voivat oleskella Schengen-alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, ja sen käyttöönoton vaikutuksia tarkastellaan viisumisäännösten muuttamista koskevaan ehdotukseen liittyvässä vaikutusten arvioinnissa.

Vaikutusten arvioinnissa käsitellään kahta sääntelyvaihtoehtoa.

Toinen vaihtoehto koskee uudentyyppistä lupaa, jonka nojalla henkilö voisi oleskella Schengen-alueella yli 90 päivää mutta enintään 360 päivää ja joka koskisi vain eräitä kolmansien maiden kansalaisten ryhmiä: taiteilijat (tai urheilijat), kulttuurialan ammattilaiset ja heitä avustavat työntekijät, joiden työnantajia ovat luotettavat ja tunnetut esittävän taiteen seurueet tai organisaatiot, sekä heidän mukanaan matkustavat lähimmät perheenjäsenet. Viisumin saajat rajoitettiin tähän ryhmään sen vuoksi, että nämä henkilöt näyttävät olevan suurin kolmansien maiden kansalaisten ryhmä, johon nykyisen lainsäädännön aukko vaikuttaa.

Toinen vaihtoehto koskee vastaavaa lupaa, joka voitaisiin myöntää mainitun kolmansien maiden kansalaisten erityisryhmän lisäksi kaikille kolmansien maiden kansalaisille (eli omatoimimatkailijoille, kuten turisteille, tutkijoille, opiskelijoille ja liikemiehille). Koska ongelma johtuu siitä, että lyhytaikaista oleskelua Schengen-alueella koskevan Schengenin säännösten sekä kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyä jäsenvaltion alueelle yli 90 päivän oleskelua varten koskevan lainsäädännön välillä on aukko, vaikutusten arvioinnissa ei esitetty muita kuin sääntelyyn perustuvia toimintavaihtoehtoja.

Vaikutusten arviointi osoitti¹⁴, että koska *käytössä ei ole lupaa*, jonka nojalla matkailijat voisivat oleskella Schengen-alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, *EU:lle aiheutuu huomattavia taloudellisia menetyksiä*. Vaikutusten arvioinnin tueksi laaditun tutkimuksen mukaan henkilöitä, jotka voisivat hyödyntää uutta lupaa, on melko vähän. Ensimmäisen vaihtoehdon täytäntöönpano saattaisi koskea noin 60 000:ta hakijaa, ja toisessa vaihtoehdossa hakijoita saattaisi olla kaksinkertainen määrä. Nämä ovat suhteellisen pieniä lukuja, kun otetaan huomioon, että Schengen-viisumia koskevia hakemuksia tehtiin vuonna 2012 yli 15 miljoonaa, ja hakemusten määrä kasvaa tasaisesti.

Näiden matkailijoiden katsotaan kuitenkin käyttävän paljon rahaa ja todennäköisesti tuovan siten merkittävästi tuloja sekä tukevan taloudellista toimintaa EU:ssa, ei vähiten siksi, että he oleskelevat Schengen-alueella pidempään. Ensimmäisen toimintavaihtoehdon toteutuminen voisi tuoda Schengen-alueelle vuosittain arviolta 500 miljoonaa euroa lisätuloja. Toisen toimintavaihtoehdon taloudellinen vaikutus olisi arviolta noin 1 miljardi euroa. Molemmissa vaihtoehdoissa taloudellinen hyöty perustuisi siihen, että uudet matkailijat käyttäisivät enemmän rahaa voidessaan uuden luvan turvin oleskella pidempään Schengen-alueella tarvitsematta turvautua monimutkaisiin vaihtoehtoihin ratkaisuihin (kuten alueellisesti rajoitettu viisumi), joiden käyttö tähän tarkoitukseen olisi sitä paitsi laillisuuden rajoilla.

Vaikutusten arvioinnissa todettiin myös, että uuden luvan käsittelystä ei aiheutuisi merkittävästi hallinnollisia kustannuksia, sillä hakemusten määrä olisi todennäköisesti suhteellisen pieni ja hakemuksista perittäisiin maksu. Kolmansien maiden kansalaisille aiheutuu nykyäänkin kustannuksia siitä, että he joutuvat hakemaan uutta viisumia tai viisumin jatkamista. Toisen toimintavaihtoehdon osalta vaikutusten arvioinnissa mainittiin erityisenä riskinä, että eräät uuden luvan haltijat saattaisivat hakea työtä pimeiltä markkinoilta.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

• Ehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus

Ehdotuksen tavoitteena on täyttää lainsäädännössä havaittu aukko. Sen vuoksi ehdotuksen 1 artiklalla luodaan uudentyyppinen viisumi, jota kutsutaan ”kiertomatkaviisumiksi” (viisumi tyyppiä ”T”). Artiklassa myös täsmennetään, että asetuksella ei ole vaikutusta maahanpääsyä/maahanmuuttoa koskevaan unionin säännöstöön. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että asetus ei vaikuta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, joka koskee jäsenvaltion alueella oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten maasta poistumisen vaikutusta heidän oleskelulupaansa silloin kun he matkustavat muissa jäsenvaltioissa kiertomatkaviisumin nojalla. Asetus ei myöskään koske kolmansien maiden kansalaisia, jotka käyttävät oikeuttaan (EU:n sisäiseen) liikkuvuuteen EU:n sääntöjen nojalla.

Ehdotuksen 2 artiklassa vahvistetaan peruseriaate tekemällä ristiviittaus viisumisäännösten säännöksiin sekä viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) 9 päivänä heinäkuuta 2008 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 767/2008¹⁵. Kiertomatkaviisumi poikkeaa monella tavoin lyhytaikaista oleskelua varten myönnetystä viisumista sellaisena kuin se määritellään viisumisäännösten 2 artiklassa. Se kuitenkin muistuttaa paljon yhtenäistä viisumia, sillä se on periaatteessa voimassa kaikkien jäsenvaltioiden alueella. Uudentyyppisen viisumin oikeusperusta on sama kuin lyhytaikaisten

¹⁴ Vaikutusten arvioinnissa todetaan myös, että tällä alalla on hyvin vaikea arvioida taloudellisia ja rahoitusvaikutuksia sen takia, että käytössä ei ole riittävästi tietoja eikä kunnollisia menetelmiä, joiden pohjalta voitaisiin laatia arvioita. Sen vuoksi tässä kappaleessa esitettyihin numerotietoihin on suhtauduttava varauksella.

¹⁵ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60.

viisumien ja oleskelulupien eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 77 artikla. Sen vuoksi on periaatteessa aiheellista soveltaa kiertomatkaviisumiin viisumisäännösten keskeisiä säännöksiä. Ehdotuksen seuraavissa säännöksissä (4–9 artikla) täsmennetään yksityiskohtaisesti, mitä viisumisäännösten säännöksiä sovelletaan kiertomatkaviisumien myöntämistä koskeviin edellytyksiin ja menettelyihin, sekä vahvistetaan kyseisiä sääntöjä koskevat poikkeukset ja lisäykset, ottaen huomioon uudentyyppisen viisumin erityispiirteet. Sitä varten seuraavissa artikloissa noudatetaan viisumisäännösten rakennetta luvuittain sekä vahvistetaan kunkin säännöksen osalta, sovelletaanko sitä ja säädetäänkö siihen nähden lisäyksistä tai poikkeuksista. Koska komissio esittää samanaikaisesti viisumisäännösten uudelleenlaatimista koskevan ehdotuksen¹⁶, tässä ehdotuksessa viitataan uudelleenlaatimista koskevan asetusehdotuksen eikä voimassa olevan asetuksen säännöksiin¹⁷. VIS-asetusta, sellaisena kuin se on muutettuna tällä ehdotuksella, sovelletaan kokonaisuudessaan kiertomatkaviisumeihin ilman tarvetta lisäyksiin tai poikkeuksiin.

Ehdotuksen 3 artiklassa säädetään, että eräitä viisumisäännösten määritelmiä (esim. 'kolmannen maan kansalainen', 'viisumitarra', 'hakemus', 'konsulaatti') sovelletaan myös tähän ehdotukseen. Lisäksi siinä määritellään, että 'kiertomatkaviisumi' on jäsenvaltion myöntämä lupa oleskella kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa yhteensä kauemmin kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana edellyttäen, että hakija ei aio oleskella yhdessä jäsenvaltiossa pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana¹⁸. Jälkimmäinen rajoitus sulkee pois maahanpääsyn yli kolmen kuukauden *yhdessä* jäsenvaltiossa oleskelua varten.

Ehdotuksen 4 artiklassa vahvistetaan hakemusmenettelyihin osallistuvia viranomaisia koskevat viisumisäännösten säännökset, joita olisi sovellettava kiertomatkaviisumeihin. Siinä suljetaan pois mahdollisuus tehdä kiertomatkaviisumia koskeva hakemus ulkorajalla, sillä luvan antaminen jopa kaksi vuotta kestäväan oleskeluun Schengen-alueella edellyttää perusteellista tarkastelua, jota ei koskaan voida toteuttaa unionin ulkorajoilla. Lisäksi tässä artiklassa poiketaan viisumisäännösten 5 artiklasta toteamalla, että jäsenvaltion, joka on toimivaltainen käsittelemään kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen ja tekemään siitä päätöksen, olisi oltava se jäsenvaltio, jonka ulkorajan kautta hakija aikoo saapua jäsenvaltioiden alueelle. Tätä perustellaan sillä, että moniin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka haluavat matkustaa Schengen-alueella yli 90 päivän ajan, ei voitaisi soveltaa nykyisen viisumisäännösten säännöksiä (matkan pääasiallinen kohde oleskelun tarkoituksen tai keston

¹⁶ COM(2014) 164.

¹⁷ Sen vuoksi viisumisäännösten uudelleenlaatimista koskevaan ehdotukseen lainsäädäntömenettelyn aikana tehtävät muutokset on otettava huomioon myös tässä ehdotuksessa.

¹⁸ Kuten edellä mainittiin, kolmansien maiden kansalaiset voivat oleskella Schengen-alueella lyhytaikaista viisumia koskevan järjestelmän puitteissa enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana riippumatta siitä, vaaditaanko heiltä viisumia vai ei. Tämä voi merkitä myös oleskelua yhdessä ainoassa jäsenvaltiossa. Maahantulojen ja maasta poistumisten määrästä riippuen tämä tarkoittaa sitä, että yhden vuoden aikana laillisen oleskelun enimmäispituus on 180 päivää (2 x 90 päivää). Koska kiertomatkaviisumi voidaan myöntää enintään yhden vuoden ajaksi (360 päiväksi), viittaus 180 päivän jaksoon on tarpeen sen varmistamiseksi, että kiertomatkaviisumien haltijoiden oikeus oleskella luvallisesti yhdessä jäsenvaltiossa ei ole kestoltaan lyhyempi kuin sellaisten kolmansien maiden kansalaisten oleskeluoikeus, joilta ei vaadita viisumia, tai lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyn, vähintään kaksi vuotta voimassa olevan toistuvaisviisumin haltijoiden oleskeluoikeus. Jos ehdotuksesta jätetään pois ilmaus "180 päivän jakson aikana", se tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että Venäjän kansalainen, jolla on vuoden voimassa oleva lyhytaikaista oleskelua varten myönnetty toistuvaisviisumi, voi periaatteessa oleskella 180 päivää (mutta ei peräkkäin) samassa jäsenvaltiossa viisumin yhden vuoden voimassaolon aikana, kun taas vuodeksi myönnetyn kiertomatkaviisumin haltija voi oleskella yhdessä jäsenvaltiossa ainoastaan 90 päivää kiertomatkaviisuminsa voimassaoloaikana.

osalta). Matkan tarkoitus on periaatteessa sama kaikissa jäsenvaltioissa (esim. esiintyminen tai matkailu), mutta monissa tapauksissa hakija ei välttämättä tiedä etukäteen oleskelunsa kestoa eri jäsenvaltioissa. Lopuksi 4 artiklassa annetaan eräille kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuus tehdä kiertomatkaviisumia koskeva hakemus sen jäsenvaltion alueella, jossa he ovat laillisesti. Tämä on perusteltua sen takia, että monilla jäsenvaltioiden alueella oleskelevilla kolmansien maiden kansalaisilla sekä sellaisilla kolmansien maiden kansalaisilla, joilta ei vaadita viisumia enintään 90 päivää kestävää oleskelua varten (lyhytaikainen oleskelu), on riittävästi varoja ja perusteltu syy matkustaa myös muissa jäsenvaltioissa yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana samalla kun he oleskelevat tietyssä jäsenvaltiossa (tai välittömästi tällaisen oleskelun päätyttyä). Ei ole unionin turvallisuuteen eikä talouteen liittyvien etujen mukaista edellyttää, että nämä henkilöt poistuvat Schengen-alueelta ja hakevat kiertomatkaviisumia alkuperämaassaan.

Ehdotuksen 5 artiklassa vahvistetaan ne viisumisäännösten säännökset, joita sovelletaan kiertomatkaviisumin hakumenettelyyn, sekä säädetään muista säännöksistä ja poikkeuksista. Tämän artiklan mukaan hakijan on esitettävä voimassa oleva matkustusasiakirja, joka tunnustetaan siinä jäsenvaltiossa, joka on toimivaltainen käsittelemään hakemuksen ja tekemään siitä päätöksen, sekä vähintään yhdessä muussa jäsenvaltiossa, jossa hakija aikoo käydä. Lisäehtona on, että hakijoiden on esitettävä asianmukaiset todisteet siitä, että he aikovat oleskella kahden tai useamman jäsenvaltion alueella yhteensä yli 90 päivää ja että he eivät viivy minkään jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Artiklassa ei säädetä poikkeuksista viisumisäännösten säännöksiin, jotka koskevat viisumista perittävää maksua. Viisumimaksu on siten 60 euroa (lyhytaikaista viisumia koskevasta hakemuksesta perittävä kiinteä maksu). Tämä on perusteltua, sillä konsulaattien tehtävät ovat periaatteessa samat riippumatta siitä, käsittelevätkö ne lyhytaikaista viisumia vai kiertomatkaviisumia koskevia hakemuksia. Myös viisumisäännösten säännöksiä, jotka koskevat viisumimaksun alentamista ja perimättä jättämistä, olisi sovellettava. Vastaavasti olisi sovellettava viisumisäännösten säännöksiä, jotka koskevat ulkoisten palveluntarjoajien perimää palvelumaksua, joka saa olla enintään puolet 60 euron viisumimaksusta.

Toinen tässä artiklassa säädetty tärkeä kriteeri on se, että hakijoiden on osoitettava, että heillä on riittävät varat oleskelukustannusten kattamiseen sekä vakaa taloudellinen tilanne, esittämällä palkkalaskelmat tai tiliotteet hakemuksen tekopäivää edeltäviltä 12 kuukaudelta ja/tai liiteasiakirjat, jotka osoittavat hakijoiden kykenevän hankkimaan laillisesti riittävät taloudelliset varat oleskelunsa aikana (esim. todistus eläkeoikeudesta). Tämän artiklan mukaan hakijat, joilla on kiertomatkaviisumi, voivat hakea seuraavissa jäsenvaltioissa tarvitsemaansa työlupaa/työlupia siinä jäsenvaltiossa, jossa he ovat laillisesti. Tämä säännös ei vaikuta työmarkkinoille pääsyä koskeviin säännöksiin, eikä siinä säännellä sitä, milloin työlupa on tarpeen, eikä se myöskään vaikuta työluvan myöntämisedellytyksiin. Sillä säännellään ainoastaan paikkaa, jossa hakemus on tehtävä, siltä osin, että kolmannen maan kansalaisen olisi voitava hakea työlupaa poistumatta Schengen-alueelta. Artiklassa säädetään eräistä menettelyjä koskevista helpotuksista (mahdollisuudesta jättää esittämättä eräitä liiteasiakirjoja) tiettyjen hakijaryhmien osalta, jotka tekevät työtä luotettavalle ja tunnustetulle yritykselle, organisaatiolle tai laitokselle erityisesti johtotehtävissä tai esimerkiksi tutkijana, taiteilijana tai kulttuurialan ammattilaisena tai jotka saavat kutsun tällaiselta yritykseltä, organisaatiolta tai laitokselta. Sidosryhmät esittävät perustellusti, että näihin ryhmiin kuuluvien henkilöiden osalta olisi menettelyssä otettava yksittäisen hakijan lisäksi huomioon henkilön lähettävän / ylläpitäjänä toimivan / kutsun lähettäneen yrityksen/organisaation/laitoksen luotettavuus.

Sen lisäksi, että 6 artiklassa viitataan kiertomatkaviisumeihin sovellettaviin, viisumisäännösten yleisiin säännöksiin, jotka koskevat hakemuksen käsittelyä ja päätöksen tekemistä, artiklassa on keskeistä se, että hakijan taloudelliseen tilanteeseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota: hakijalla on oltava riittävät varat oleskelukustannusten kattamiseen ottaen huomioon suunnitellun oleskelun kokonaiskesto, mukaan lukien riittävät varat majoituskustannusten kattamiseen. Lisäksi artiklassa säädetään yleisestä 20 kalenteripäivän määräajasta, jonka kuluessa hakemuksesta on tehtävä päätös. Tämä on pidempi kuin lyhytaikaista viisumia koskevien hakemusten nykyinen käsittelyaika, ja se on perusteltu ottaen huomioon, että hakijan taloudellinen tilanne on tarkistettava perusteellisesti.

Koska on tarpeen selkeyttää nykyisten lyhytaikaisten viisumien, pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien perusteella tapahtuvan oleskelun sekä kiertomatkaviisumien perusteella tapahtuvan oleskelun vuorovaikutusta ja sisällyttää uudentyyppinen viisumi viisumijärjestelmään, 6 artiklassa säädetään mahdollisuudesta yhdistää kiertomatkaviisumin perusteella tapahtuvaan oleskeluun aiempi/tuleva viisumivapaa oleskelu tai lyhytaikaiseen viisumiin, pitkäaikaiseen viisumiin tai oleskelulupa perustuva oleskelu. Vastaavia säännöksiä on tarkoitus sisällyttää viisumisäännöstöön ja Schengenin rajasäännöstöön.

Ehdotuksen 7 artiklassa käsitellään kiertomatkaviisumin myöntämistä, johon olisi sovellettava tiettyjä viisumisäännösten säännöksiä. Artiklassa säädetään, että kiertomatkaviisumiin on aina sisällyttävä mahdollisuus useampaan maahantuloon. Sallitun oleskelun keston osalta ehdotuksessa säädetään yhdessä 8 artiklan kanssa mahdollisuudesta, että kaikki kolmansien maiden kansalaiset voisivat oleskella Schengen-alueella enintään kaksi vuotta peräkkäin, jos he voivat osoittaa täyttävänsä näin pitkäaikaisen oleskelun edellytykset. Konsulaattien olisi hakemusta arvioidessaan ja erityisesti sallitun oleskelun kestoa määritellessään otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat tekijät, kuten se, että sellaiset kolmansien maiden kansalaiset, joilta ei vaadita viisumia lyhytaikaista oleskelua varten, eivät yleensä aiheuta ongelmia laittoman maahanmuuton kannalta eivätkä muodosta turvallisuusriskiä. Viisumin voimassaoloajan on vastattava sallitun oleskelun kestoa. Uuden viisumin luonteen takia artiklassa suljetaan pois mahdollisuus myöntää kiertomatkaviisumi, joka on voimassa vain yhden jäsenvaltion alueella. Hakijat voivat kiertomatkaviisumin perusteella lähtökohtaisesti liikkua useassa jäsenvaltiossa.

Kiertomatkaviisumi on myönnettävä asetuksessa (EY) N:o 1683/95 vahvistetun yhtenäisen kaavan mukaisesti (viisumitarra), ja siinä on oltava kirjain ”T” merkinä viisumin tyylistä. SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdassa viitataan sekä ”viisumeihin” että ”lyhytaikaisiin oleskelulupiin”. Koska oleskeluluvat myönnetään (muovisen) kortin muodossa 13 päivänä kesäkuuta 2002 annetun asetuksen (EY) N:o 1030/2002¹⁹ mukaisesti ja kun otetaan huomioon, että useimmilla jäsenvaltioiden konsulaateilla ei ole välineitä myöntää korttimuotoisia oleskelulupia, jäsenvaltioille aiheutuisi kohtuutonta rasitusta, jos niiden olisi myönnettävä uusi lupa korttimuodossa.

Ehdotuksen 8 artikla koskee jo myönnetyn viisumin muuttamista eli sen voimassaolon jatkamista tai viisumin mitätöimistä tai kumoamista. Siinä säädetään mahdollisuudesta pidentää sallitun oleskelun kestoa enintään kahteen vuoteen. Toisin kuin lyhytaikaisen viisumin voimassaolon jatkamista koskevissa säännöksissä, hakijoiden ei tarvitse perustella ”poikkeuksellisia” olosuhteita. Itse asiassa monien tämän tyyppisen viisumin potentiaalisten hakijoiden (erityisesti esiintyvien taiteilijoiden) on usein vietettävä Schengen-alueella pitkiä aikoja ilman, että he kuitenkaan oleskelevat pysyvästi missään jäsenvaltiossa. Voidakseen hakea kiertomatkaviisumin jatkamista hakijan on osoitettava, että hän täyttää edelleen

¹⁹ EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1.

maahantuloa ja viisumin myöntämistä koskevat edellytykset ja että meneillään oleva oleskelu vastaa vaatimusta, jonka mukaan yhdessä jäsenvaltiossa voi olla enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

Ehdotuksen 9 artiklassa täsmennetään ne viisumisäännöstön osastoon ”Hallinnollisten asioiden hoito ja järjestäminen” sisältyvät säännökset, joita olisi sovellettava myös kiertomatkaviisumien myöntämiseen. Konsulaattien olisi paikallisen Schengen-yhteistyön puitteissa vaihdettava tilasto- ja muita tietoja kiertomatkaviisumeista.

Ehdotuksen 10–16 artikla ovat niin sanottuja loppuartikloja ja/tai toimintaa koskevia artikloja, jotka sisältävät muun muassa toimintaohjeita kiertomatkaviisumien käsittelyä (lisätietoa viisumisäännöstön säännösten ja tässä ehdotuksessa esitettyjen säännösten suhteesta), asetuksen seuranta ja voimaantuloa ja muita vastaavia seikkoja varten. Schengenin rajasäännöstöön ja VIS-asetukseen tehtävien muutosten tarkoituksena on ensisijaisesti sisällyttää kiertomatkaviisumi Schengenin säännöstöön.

Tämä tarkoittaa ensisijaisesti sitä, että Schengenin rajasäännöstön 5 artiklassa esitettyjä maahantuloedellytyksiä olisi sovellettava myös kiertomatkaviisumin myöntämiseen ja että lisäksi olisi varmistettava, että kiertomatkaviisumia koskevat hakemukset / kiertomatkaviisumit rekisteröidään viisumitietojärjestelmään. On kuitenkin huomattava, että ehdotus koskee myös sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilta ei vaadita viisumia lyhytaikaista oleskelua varten (vrt. viisumiasetuksen liite II) ja joiden tietoja ei siis kirjata viisumitietojärjestelmään, koska periaatteessa näistä maista tulevat matkailijat eivät aiheuta turvallisuuteen ja maahanmuuttoon liittyviä riskejä jäsenvaltioille. Suhteellisuusperiaate huomioon ottaen ei siis ole perusteltua ottaa sormenjälkiä tällaisten kolmansien maiden (esim. Australia, Kanada ja Yhdysvallat) kansalaisilta. Tästä vapautuksesta säädetään 5 artiklassa, ja sen mukaisesti jäsenvaltiot voivat vastaanottaa kiertomatkaviisumia koskevia hakemuksia sähköisesti tai postitse näiden kolmansien maiden kansalaisilta.

Ehdotuksen 12 artikla vaatii lisäselvityksiä. Sillä kumotaan osittain Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohta, jonka mukaan silloin jos jäsenvaltio on tehnyt kahdenvälisen viisumivapaus sopimuksen viisumiasetuksen liitteessä II luetellun kolmannen maan kanssa (’viisumivapausluettelo’) ennen yleissopimuksen voimaantuloa (tai ennen päivää, jona jäsenvaltio on myöhemmin liittynyt Schengenin sopimukseen), jäsenvaltio voi kyseisen kahdenvälisen sopimuksen määräysten pohjalta pidentää viisumivapaan oleskelun kestoa yli kolmeen kuukauteen alueellaan oleskelevien kyseisen kolmannen maan kansalaisten osalta.

Näin ollen esimerkiksi Kanadan, Uuden-Seelannin ja Yhdysvaltojen kansalaiset voivat jäädä tällaisiin jäsenvaltioihin niin pitkäksi aikaa kuin jäsenvaltioiden ja kyseisten kolmen maan välillä voimassa olevissa kahdenvälisissä viisumivapaus sopimuksissa määrätään (yleensä kolme kuukautta) sen lisäksi, että he voivat oleskella Schengen-alueella 90 päivää. Komissio on tietoinen siitä, että nämä maat ovat tehneet useita kahdenvälisiä sopimuksia, eli niiden kansalaiset voivat oleskella Schengen-alueella laillisesti käytännössä rajoittamattoman ajan lyhytaikaista viisumia koskevan vapautuksen nojalla. Esimerkiksi Uusi-Seelanti on tehnyt 16 kahdenvälistä viisumivapaus sopimusta, joten sen kansalaiset voivat viisumiasetukseen perustuva 90 päivän viisumivapaa oleskelu mukaan lukien käytännössä jäädä Schengen-alueelle 51 kuukaudeksi (3 kuukautta + 48 kuukautta).

Jäsenvaltiot katsoivat jo vuonna 1998, että tällainen rajoittamaton oleskelu ei sovellu alueelle, jolla ei ole sisärajoja. Toimeenpaneva komitea teki sen vuoksi päätöksen viisumipakon

poistamista koskevien sopimusten yhdenmukaistamisesta.²⁰ Päätöksen mukaan jäsenvaltioiden oli sisällytettävä kahdenvälisiin sopimuksiinsa vakiolausekkeita, joilla rajoitettaisiin viisumivapaan oleskelun kesto kolmeen kuukauteen kuuden kuukauden aikana koko Schengen-alueella (eikä kunkin sopimuksen tehneen jäsenvaltion alueella).

Sen jälkeen kun Schengenin säännöstö otettiin osaksi yhteisön kehystä Amsterdamin sopimuksen voimaantulon yhteydessä, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohta oli vastoin paitsi sisärajattoman alueen periaatetta, myös ristiriidassa perussopimuksen kanssa: Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 62 artiklan 3 kohdassa mainitaan ”toimenpiteet niiden edellytysten vahvistamiseksi, joiden mukaisesti kolmansien maiden kansalaiset voivat vapaasti matkustaa jäsenvaltioiden alueella *enintään kolmen kuukauden ajan*”. Sen vuoksi komissio ehdotti vuonna 2001 matkustusoikeudesta antamassaan aloitteessa 20 artiklan 2 kohdan kumoamista.

SEUT-sopimus ei enää rajoita ”lyhytaikaista oleskelua” Schengen-alueella kolmeen kuukauteen. Itse asiassa sopimuksessa ei määritellä lainkaan lyhytaikaisen oleskelun kestoja. Yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohta ja viisumivapaan oleskelun keston pidentäminen kahdenvälisissä sopimuksissa ovat silti edelleen ristiriidassa perussopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdan kanssa, koska yhteinen viisumipolitiikka ei voi perustua aiemmin tehtyihin kahdenvälisiin sopimuksiin. Kolmansien maiden kansalaisten matkustusoikeuden laajuus ei saisi riippua aiemmin tehtyjen kahdenvälisten sopimusten lukumäärästä ja sisällöstä. Samoja sääntöjä olisi sovellettava kaikkiin kolmansien maiden kansalaisiin, joilta ei vaadita viisumia. Yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohdan soveltaminen aiheuttaa käytännön ongelmia ja luo oikeudellista epävarmuutta sekä viranomaisille että matkailijoille erityisesti silloin kun viimeksi mainittujen on määrä poistua Schengen-alueelta. Lisäksi tuleva maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmä edellyttää selkeitä sääntöjä, ja teknisistä syistä ei ole mahdollista ottaa huomioon kahdenvälisten viisumivapaussopimusten soveltamisen jatkamista, kun sallitun oleskelun kestoja tarkistetaan. Eräs kiertomatkaviisumin käyttöönoton syistä on luoda oikeudellinen kehys ja asianmukainen lupa, joiden avulla kolmansien maiden kansalaiset, joilta ei vaadita viisumia, voivat oleskella Schengen-alueella yli 90 päivää.

Ehdotuksessa säädetään viiden vuoden siirtymäkaudesta, jonka aikana jäsenvaltiot voivat asteittain lakkauttaa kahdenvälisten sopimustensa vaikutuksen kolmansien maiden kansalaisten Schengen-alueella oleskelun kokonaiskestoan. Tämä vie aikaa, ja lisäksi on otettava huomioon, että eräille kolmansille maille on erittäin tärkeää pyrkiä säilyttämään tilanne muuttumattomana.

Tämä on ymmärrettävää poliittisesta näkökulmasta. Viisumivapaussopimus on eräs niistä oikeudellisista välineistä, joista on välitöntä käytännön hyötyä kummankin osapuolen kansalaisille. Sen vuoksi on syytä tarkentaa, että yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohdan osittainen poistaminen ei tarkoita sitä, että kyseisten sopimusten soveltaminen lakkaa välittömästi kokonaan. Lisäksi kun nykyinen järjestelmä, jossa lyhytaikaista oleskelua voidaan jatkaa vanhojen kahdenvälisten viisumivapaussopimusten perusteella, korvataan uudentyyppisellä viisumilla, joka on voimassa enintään vuoden ja jonka voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kahteen vuoteen, tämä ei käytännössä vaikuta kielteisesti moniin amerikkalaisiin, kanadalaisiin, uusseelantilaisiin jne. Monet niistä, jotka haluavat jäädä maahan vähintään vuodeksi, todennäköisesti työskentelevät tänä aikana. Sen vuoksi heillä on oltava asuinpaikka jossakin jäsenvaltiossa, ja heidän on haettava pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävää viisumia tai oleskelulupaa.

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24, 23.6.1998.

- **Yhteys samanaikaisesti esitettyyn ehdotukseen asetukseksi viisumisäännösten uudelleenlaatimisesta sekä muihin ehdotuksiin**

Samanaikaisesti esitetystä viisumisäännösten uudelleenlaatimista koskevasta asetusehdotuksesta käytävät neuvottelut vaikuttavat tähän ehdotukseen, minkä vuoksi olisi erityisesti kiinnitettävä huomiota siihen, että varmistetaan neuvotteluprosessin aikana näiden kahden ehdotuksen välillä tarvittava synergia. Jos neuvottelujen aikana näyttää siltä, että nämä kaksi ehdotusta voidaan hyväksyä samanlaisella aikataululla, komissio aikoo yhdistää ne yhdeksi uudelleenlaadintaehdotukseksi.

Vastaavasti myöhemmin on huolehdittava synergiasta maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmän perustamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtötietojen rekisteröimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotuksen²¹ kanssa. Sen kohdetta ja soveltamisalaa on mahdollisesti muutettava, jos maahantulo- ja maastalähtöjärjestelmää päätetään hyödyntää kiertomatkaviisumien haltijoiden maahantulon ja maasta poistumisen valvomiseen ulkorajoilla.²²

- **Oikeusperusta**

SEUT-sopimuksen 77 artiklassa annetaan unionille toimivalta ”lyhytaikaista oleskelua” Schengen-alueella koskevissa asioissa. SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”[...] Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen toimenpiteistä, jotka koskevat:

a) viisumeita ja muita lyhytaikaisia oleskelulupia koskevaa yhteistä politiikkaa;

b) tarkastuksia, joita tehdään ulkorajoja ylittävälle henkilölle;

c) edellytyksiä, joiden mukaisesti kolmansien maiden kansalaiset voivat vapaasti liikkua unionin alueella lyhyen ajan;”.

Tähän ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä, jotka koskevat kutakin näistä kolmesta seikasta. SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta näyttävät sen vuoksi muodostavan asianmukaisen oikeusperustan ehdotukselle.

SEUT-sopimuksen 79 artiklassa annetaan unionille toimivalta yhteisen *maahanmuuttopolitiikan* puitteissa säätää pitkäaikaisista viisumeista ja oleskeluluvista, jotka liittyvät lailliseen *oleskeluun* jäsenvaltioissa eli *pitkäaikaiseen* oleskeluun yhdessä jäsenvaltiossa. SEUT-sopimuksen 79 artiklan 1 kohdassa sekä 2 kohdan b alakohdassa viitataan nimenomaan jäsenvaltioissa laillisesti *oleskeleviin* kolmansien maiden kansalaisiin. Tämän ehdotuksen kohderyhmä ei halua eikä sen tarvitse *oleskella* missään jäsenvaltiossa. Sen sijaan kohderyhmä haluaa *matkustaa ympäri* Eurooppaa eli *kierrellä* Schengen-alueella,

²¹ COM(2013) 95 final, 28.2.2013.

²² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yksinkertaistetun järjestelmän käyttöönotosta henkilötarkastuksissa ulkorajoilla siten, että Kroatia ja Kypros hyväksyvät yksipuolisesti tietyt asiakirjat kansallisia viisumejaan vastaaviksi alueidensa läpi tapahtuvaa kauttakulkua varten tai 180 vuorokauden pituisia ajanjaksoa kohden enintään 90 vuorokautta kestävää alueellaan oleskelua varten sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten N:o 895/2006/EY ja N:o 582/2008/EY kumoamisesta (COM(2013) 441 final, 21.6.2013) hyväksytään todennäköisesti ennen tätä ehdotusta. Kun tämä uusi kauttakulkua koskeva päätös on hyväksytty, tähän ehdotukseen on lisättävä uusi artikla, jonka tarkoituksena on sisällyttää kiertomatkaviisumi tulevan päätöksen 2 artiklaan. Koska on odotettavissa, että uudella päätöksellä kumotaan päätös N:o 895/2006/EY ja päätös N:o 582/2008/EY, tämä ehdotus ei sisällä säännöstä niiden muuttamisesta.

ennen kuin se poistuu alueelta. Sen vuoksi SEUT-sopimuksen 79 artikla ei ole asianmukainen oikeusperusta ehdotukselle.

SEUT-sopimuksen 77 artiklaa edeltäneen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 62 artiklan 3 kohdassa mainitaan *”toimenpiteet niiden edellytysten vahvistamiseksi, joiden mukaisesti kolmansien maiden kansalaiset voivat vapaasti matkustaa jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan”*. SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ei enää rajoiteta *”lyhyttä aikaa”* kolmeen kuukauteen. Tämä selkeä perussopimuksen muutos on poistanut esteen, joka olisi saattanut aiempien perussopimusten voimassa ollessa estää tällaisen ehdotuksen esittämisen.

SEUT-sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta muodostavat siis asianmukaisen oikeusperustan tälle ehdotukselle, jolla on tarkoitus säännellä kolmansien maiden kansalaisten liikkumista Schengen-alueella ja jonka soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty SEUT-sopimuksen 79 artiklan soveltamisalaan kuuluvat tilanteet (maahanpääsy pitkäaikaista oleskelua varten yhdessä jäsenvaltiossa). Jälkimmäinen perustuu ehdotettuun määritelmään, jonka mukaan kiertomatkaviisumin haltijat eivät saa olla saman jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

- **Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate**

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimus) 5 artiklan 3 kohdan mukaan unioni toimii aloilla, jotka eivät kuulu sen yksinomaiseen toimivaltaan, ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unionin toiminnan tarve on tämän ehdotuksen osalta hyvin selvä. Lupa, joka olisi voimassa kaikissa jäsenvaltioissa, voidaan ottaa käyttöön vain EU:n tasolla. Kiertomatkaviisumien vastavuoroisesta tunnustamisesta ei voida sopia kansallisella tasolla. Viisumin myöntämiseen sovellettavien edellytysten ja menettelyjen olisi oltava yhdenmukaiset kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän voidaan päästä ainoastaan unionin tason toimilla.

SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaan unionin toiminnassa ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n toimenpiteet on toteutettava sellaisessa muodossa, että voidaan taata ehdotuksen tavoitteen toteutuminen ja sen mahdollisimman tehokas täytäntöönpano. Tämä ehdotus ei sisällä seikkoja, jotka eivät suoraan liity tavoitteisiin. Se on oikeasuhteinen myös kustannusten osalta. Ehdotus on tämän vuoksi suhteellisuusperiaatteen mukainen.

- **Sääntelytavan valinta**

Tällä ehdotuksella luodaan uudentyyppinen viisumi, joka on periaatteessa voimassa kaikissa jäsenvaltioissa, sekä määritellään viisumin myöntämiseen sovellettavat edellytykset ja menettelyt. Tämän vuoksi sääntelytavaksi voidaan valita vain asetus.

4. LISÄTIEDOT

- **Osallistuminen**

Tällä ehdotuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, sillä se koskee yhteistä viisumipolitiikkaa. Sen vuoksi on otettava huomioon seuraavat perussopimuksiin liitetystä pöytäkirjoista ja assosioituneiden maiden kanssa tehdyistä sopimuksista johtuvat näkökohdat.

Tanska: Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetystä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu neuvostossa sellaisten toimenpiteiden antamiseen, joita ehdotetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston

nojalla. Koska tämä asetus perustuu Schengenin säännöstöön, Tanska päättää pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se sen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti: Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu yhteisen viisumipolitiikan täytäntöönpanoon ja erityisesti yhteisen viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) annettuun asetukseen (EY) N:o 810/2009 osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä tehdyn pöytäkirjan 4 ja 5 artiklan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/365/EY sekä Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/192/EY mukaisesti. Sen vuoksi Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu tämän asetuksen antamiseen, se ei sido niitä eikä sitä sovelleta niihin.

Islanti ja Norja: Neuvosto on tehnyt Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan kanssa sopimuksen niiden osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen. Sopimuksessa määrättyjä menettelyjä on sovellettava, koska tämä ehdotus perustuu sopimuksen liitteessä A määriteltyyn Schengenin säännöstöön.²³

Sveitsi: Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välillä tehdyssä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen²⁴.

Liechtenstein: Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa, joka koskee Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymistä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehtyyn sopimukseen²⁵.

Kypros: Tämä asetus on vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

Bulgaria ja Romania: Tämä asetus on vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

Kroatia: Tämä asetus on vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

²³ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

²⁴ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

²⁵ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen²⁶, sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²⁷, noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Unionin lainsäädännössä on vahvistettu yhdenmukaiset säännöt, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa ja oleskelua jäsenvaltioissa enintään 90 päivän ajan minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.
- (2) On annettu useita alakohtaisia direktiivejä, joissa säädetään edellytyksistä kolmansien maiden kansalaisten pääsulle jäsenvaltioiden alueelle yli kolmen kuukauden oleskelua varten. Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen²⁸ 21 artiklan mukaan kolmansien maiden kansalaiset, joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikainen viisumi, voivat liikkua muiden jäsenvaltioiden alueella vapaasti enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.
- (3) Sekä niillä kolmansien kansalaisilla, joilta vaaditaan viisumi, että niillä kolmansien maiden kansalaisilla, joilta ei vaadita viisumia, voi olla perusteltu syy matkustaa Schengen-alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana ilman, että he viettävät yhdessä jäsenvaltiossa yli 90 päivää. Sen vuoksi olisi laadittava säännöt, jotka mahdollistavat tämän.
- (4) Erityisesti esiintyvillä taiteilijoilla on usein ongelmia kiertueiden järjestämisessä unionin alueella. Myös opiskelijat, tutkijat, kulttuurialan ammattilaiset, eläkeläiset, liikemiehet, palveluntarjoajat ja matkailijat saattavat haluta viettää Schengen-alueella

²⁶ EUVL C , , s. .

²⁷ EUVL C , , s. .

²⁸ Tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 Benelux-talousliiton valtioiden, Saksan liittotasavallan ja Ranskan tasavallan hallitusten välillä tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus (EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19).

yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Jos käytettävissä ei ole asianmukaista lupaa, unionin alue menettää mahdollisia matkailijoita ja sen kautta taloudellisia tuloja.

- (5) Perussopimuksessa erotetaan toisistaan yhtäältä jäsenvaltioihin saapumisen edellytykset ja lyhytaikaisia viisumeja koskevan yhteisen politiikan kehittäminen ja toisaalta edellytykset maahantulolle laillista jäsenvaltiossa oleskelua varten sekä siihen tarvittavien pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntäminen. Perussopimuksessa ei kuitenkaan määritellä lyhytaikaisen oleskelun käsitettä.
- (6) Olisi luotava uudentyyppinen viisumi, jäljempänä 'kiertomatkaviisumi', joka voidaan myöntää sekä niille kolmansien maiden kansalaisille, joilta ei vaadita viisumia, että niille kolmansien maiden kansalaisille, joilta vaaditaan viisumi, jos he aikovat matkustaa kahden tai useamman jäsenvaltion alueella yli 90 päivää, sillä edellytyksellä, että he eivät aio olla saman jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Samalla rajoitus enintään 90 päivän oleskelusta 180 päivän jakson aikana olisi säilytettävä, sillä se erottaa yleisesti toisistaan lyhytaikaisen oleskelun ja pitkäaikaisen oleskelun eikä siitä aiheudu ongelmia suurimmalle osalle matkailijoista.
- (7) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o xxx/201x²⁹ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008³⁰ säännöksiä olisi tarvittaessa sovellettava kiertomatkaviisumien hakemiseen ja myöntämiseen. Koska kiertomatkaviisumia hakevien kolmansien maiden kansalaisten tarpeet ja edellytykset poikkeavat toisistaan ja koska on otettava huomioon taloudellisia ja turvallisuuteen liittyviä näkökohtia, olisi kuitenkin vahvistettava erityiset säännöt, jotka koskevat muun muassa menettelyihin osallistuvia viranomaisia, hakuvaihetta, hakemusten tutkimista ja hakemusta koskevan päätöksen tekemistä sekä kiertomatkaviisumien myöntämistä ja viisumin epäämistä.
- (8) Neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001³¹ liitteessä II lueteltujen kolmansien maiden kansalaisille olisi myönnettävä eräitä helpotuksia, kuten vapautus sormenjälkien keräämisestä.
- (9) Lyhytaikaisten viisumien, pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien perusteella tapahtuvan oleskelun sekä kiertomatkaviisumien perusteella tapahtuvan oleskelun välistä suhdetta olisi selkeytettävä oikeusvarmuuden takaamiseksi. Kiertomatkaviisumeihin perustuva oleskelu olisi voitava yhdistää aiempaan tai tulevaan viisumivapaaseen oleskeluun tai oleskeluun lyhytaikaisen viisumin, pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan nojalla.
- (10) Sallitun oleskelun kestoa olisi voitava pidentää ottaen huomioon matkasuunnitelmat ja erityistarpeet, edellyttäen, että kiertomatkaviisumin haltijat täyttävät edelleen maahantuloa ja viisumin myöntämistä koskevat edellytykset ja voivat osoittaa, että he täyttävät myös pidennetyn oleskelunsa aikana vaatimuksen, jonka mukaan yhden

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o xxx/201x unionin viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) (uudelleenlaadittu) (EUVL L x, xxx, s. x).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

³¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1).

jäsenvaltion alueella voi olla enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

- (11) Kiertomatkaviisumi olisi otettava osaksi Schengenin säännösten keskeisiä oikeudellisia välineitä. Sen vuoksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EY) N:o 562/2006³² ja (EY) N:o 767/2008 olisi muutettava. Asetuksen (EY) N:o 562/2006 5 artiklassa vahvistettuja maahantuloedellytyksiä olisi sovellettava viisumin myöntämisedellytyksinä. Kiertomatkaviisumia koskevat hakemukset ja viisumien myöntämistä koskevat päätökset olisi kirjattava viisumitietojärjestelmään.
- (12) Kiertomatkaviisumin luomisen johdosta olisi muutettava Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohtaa, koska se on vastoin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 2 kohdan a ja c alakohtaa sen vuoksi, että yhteinen viisumipolitiikka ei voi perustua siihen, että jäsenvaltiot ovat mahdollisesti tehneet kahdenvälisiä viisumivapaus sopimuksia. Kolmansien maiden kansalaisten sallitun oleskelun kesto ei saisi riippua aiemmin tehtyjen kahdenvälisten sopimusten lukumäärästä ja sisällöstä.
- (13) Olisi säädettävä viiden vuoden siirtymäkaudesta, jonka aikana kahdenvälisten viisumivapaus sopimusten vaikutus olisi lakkautettava asteittain siltä osin kuin on kyse kolmansien maiden kansalaisten Schengen-alueella oleskelun kokonaiskestosta.
- (14) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa laatia toimintaohjeet niistä käytännöistä ja menettelyistä, joita jäsenvaltioiden on noudatettava kierronmatkaviisumia koskevien hakemusten käsittelyssä. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³³ mukaisesti. Näiden täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä.
- (15) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita. Erityisesti tässä asetuksessa pyritään varmistamaan perusoikeuskirjan 7 artiklassa tarkoitetun yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamisen, 8 artiklassa tarkoitetun henkilötietojen suojan ja 24 artiklassa tarkoitettujen lapsen oikeuksien täysimääräinen noudattaminen.
- (16) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY³⁴ sovelletaan jäsenvaltioihin niiden käsitellessä henkilötietoja tämän asetuksen mukaisesti.
- (17) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli uudentyyppisen, kaikissa jäsenvaltioissa voimassa olevan viisumin käyttöönottoa sekä viisumien yhdenmukaisten myöntämisedellytysten ja -menettelyjen luomista, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

- (18) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (19) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu neuvoston päätöksen 2000/365/EY³⁵ mukaisesti; Yhdistynyt kuningaskunta ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.
- (20) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY³⁶ mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.
- (21) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen³⁷ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY³⁸ 1 artiklan B kohdassa tarkoitettuun alaan.
- (22) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen³⁹ ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan B kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY⁴⁰ 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.
- (23) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännösten määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin

³⁵ Neuvoston päätös 2000/365/EY, tehty 29 päivänä toukokuuta 2000, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin (EYVL L 131, 1.6.2000, s. 43).

³⁶ Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännösten määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

³⁷ EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

³⁸ Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

³⁹ EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁴⁰ Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen⁴¹ ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan B kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU⁴² 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

- (24) Kyproksen osalta tämä asetus on vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.
- (25) Bulgarian ja Romanian osalta tämä asetus on vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.
- (26) Kroatian osalta tämä asetus on vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku – Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella vahvistetaan kiertomatkaviisumien myöntämistä koskevat edellytykset ja menettelyt.
2. Sitä sovelletaan kolmansien maiden kansalaisiin, jotka eivät ole perussopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja unionin kansalaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta
 - a) oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä;
 - b) vastaavia oikeuksia sellaisten kolmansien maiden kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä osalta, joilla on yhtäältä unionin ja sen jäsenvaltioiden ja toisaalta kyseisten kolmansien maiden välillä tehtyjen sopimusten perusteella unionin kansalaisten ja näiden perheenjäsenten kanssa yhtäläinen oikeus vapaaseen liikkuvuuteen.
3. Tämä asetus ei vaikuta kolmansien maiden kansalaisiin sovellettaviin unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön säännöksiin, jotka koskevat
 - a) maahanpääsyä jonkin jäsenvaltion alueelle yli kolmen kuukauden oleskelua varten sekä myöhempää liikkumista muiden jäsenvaltioiden alueella;
 - b) työmarkkinoille pääsyä sekä taloudellisen toiminnan harjoittamista.

⁴¹ EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁴² Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

2 artikla

Asetuksen (EY) N:o 767/2008 ja asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] soveltaminen

1. Asetusta (EY) N:o 767/2008 sovelletaan kiertomatkaviisumeihin.
2. Asetusta (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] sovelletaan kiertomatkaviisumeihin 4–10 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa

- (1) sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 2 artiklan 1 ja 11–16 kohdassa esitettyjä määritelmiä;
- (2) tarkoitetaan 'kiertomatkaviisumilla' jäsenvaltion myöntämää lupaa oleskella kahden tai useamman jäsenvaltion alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana edellyttäen, että hakija ei aio viipyä yhden jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.

II luku – Edellytykset ja menettelyt kiertomatkaviisumien myöntämiseksi

4 artikla

Hakemuksiin liittyviin menettelyihin osallistuvat viranomaiset

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 4 artiklan 1, 3, 4 ja 5 kohtaa, 6 artiklan 1 kohtaa sekä 7 artiklan 2 ja 3 kohtaa.
2. Hakemuksia ei voida käsitellä eikä niistä voida tehdä päätöstä jäsenvaltioiden ulkorajoilla.
3. Kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen käsittelyä ja sitä koskevaa päätöstä varten toimivaltainen jäsenvaltio on se jäsenvaltio, jonka ulkorajan kautta hakija aikoo saapua jäsenvaltioiden alueelle.
4. Jäsenvaltion alueella laillisesti oleskelevat, asetuksen (EY) N:o 539/2001 liitteessä II lueteltujen kolmansien maiden kansalaiset voivat jättää hakemuksen kyseisen jäsenvaltion alueella edellyttäen, että toimivaltaisen jäsenvaltion konsulaatilla on vähintään 20 kalenteripäivää aikaa tehdä hakemuksesta päätös.
5. Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikainen viisumi, voivat kansalaisuudesta riippumatta jättää hakemuksen kyseisen jäsenvaltion alueella vähintään 20 kalenteripäivää ennen oleskeluluvan tai pitkäaikaisen viisumin voimassaoloajan umpeutumista.
6. Edellä 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen käsittelyä ja sitä koskevaa päätöstä varten toimivaltainen jäsenvaltio on se jäsenvaltio, johon hakija aikoo ensimmäisenä matkustaa kiertomatkaviisumin perusteella.

5 artikla

Hakemus

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 8 artiklan 1, 2, 5, 6 ja 7 kohtaa, 9 artiklaa, 10 artiklan 1 ja 3–7 kohtaa, 11 artiklan b ja c kohtaa, 12 artiklaa, 13 artiklan 1 kohdan a–d alakohtaa, 13 artiklan 5, 6 ja 7 kohtaa, 14 artiklaa ja 15 artiklaa.
2. Kiertomatkaviisumia koskeva hakemuslomake esitetään liitteessä I.
3. Asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 11 artiklan b ja c kohdassa esitettyjen kriteerien lisäksi hakijan on esitettävä matkustusasiakirja, joka tunnustetaan siinä jäsenvaltiossa, joka on toimivaltainen käsittelemään hakemuksen ja tekemään siitä päätöksen, sekä vähintään yhdessä muussa jäsenvaltiossa, jossa hakija aikoo käydä.
4. Asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 12 artiklan 7 kohdassa lueteltujen henkilöryhmien lisäksi sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta ei sovelleta neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 liitteessä II lueteltujen kolmansien maiden kansalaisiin. Kyseisissä tapauksissa viisumitietojärjestelmään on tehtävä merkintä ”ei sovelleta” asetuksen (EY) N:o 767/2008 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti.
5. Asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 13 artiklan 1 kohdassa lueteltujen liiteasiakirjojen lisäksi hakijoiden on esitettävä
 - a) asianmukaiset todisteet siitä, että he aikovat oleskella kahden tai useamman jäsenvaltion alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, mutta eivät viivy minkään jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana;
 - b) todisteet siitä, että heillä on sairausvakuutus, joka kattaa kaikki ne riskit, joiden osalta kohteena olevien jäsenvaltioiden kansalaiset yleensä on vakuutettu.
6. Riittävät varat oleskelukustannusten kattamiseen sekä vakaa taloudellinen tilanne on osoitettava palkkalaskelmin tai pankkitiliottein, jotka kattavat 12 kuukauden ajanjakson ennen hakemuksen tekopäivää, ja/tai liiteasiakirjoin, jotka osoittavat, että hakijat saavat tai voivat hankkia riittävästi ja laillisin keinoin varoja oleskelunsa aikana.
7. Jos matkan tarkoitus edellyttää työlupaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, kiertomatkaviisumia haettaessa riittää, että hakija osoittaa, että hänellä on työlupa siinä jäsenvaltiossa, joka on toimivaltainen käsittelemään kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen ja tekemään siitä päätöksen. Kiertomatkaviisumin haltijoiden on voitava hakea seuraavana matkakohteena olevassa jäsenvaltiossa tarvitsemaansa työlupaa siinä jäsenvaltiossa, jossa he ovat laillisesti.
8. Konsulaatit voivat poiketa vaatimuksesta toimittaa yksi tai useampi liiteasiakirja, jos hakija työskentelee konsulaatin tuntemalle luotettavalle yritykselle, organisaatiolle tai laitokselle tai jos tällainen yritys, organisaatio tai laitos on kutsunut hakijan työskentelemään erityisesti johtotehtävissä tai tutkijana, opiskelijana, taiteilijana, kulttuurialan ammattilaisena, urheilijana tai henkilökunnan jäsenenä, jolla on erityistietämystä, kokemusta tai teknistä asiantuntemusta, ja jos konsulaatille toimitetaan tästä riittävät todisteet. Vaatimuksesta voidaan luopua myös kyseisten hakijoiden läheisten perheenjäsenten, kuten puolison, alle 18-vuotiaiden lasten ja alle 18-vuotiaan lapsen vanhempien, osalta, jos he aikovat matkustaa yhdessä.

6 artikla

Hakemuksen tutkiminen ja siitä päättäminen

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 16 ja 17 artiklaa, 18 artiklan 1, 4, 5, 9, 10 ja 11 kohtaa, 19 artiklaa sekä 20 artiklan 4 kohdan viimeistä virkettä.
2. Sen lisäksi, että asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti on tarkistettava, voidaanko hakemus ottaa tutkittavaksi, toimivaltaisen konsulaatin on tarkistettava, täyttääkö matkustusasiakirja 5 artiklan 3 kohdassa esitetyn vaatimuksen.
3. Kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen tutkimisen yhteydessä arvioidaan erityisesti sitä, onko hakijalla riittävät varat oleskelukustannusten kattamiseen suunnitellun oleskelun koko keston ajan, mukaan lukien varat majoituskustannusten kattamiseen, ellei kutsun esittänyt tai ylläpitäjänä toimiva yritys, organisaatio tai laitos tarjoa hakijalle majoitusta.
4. Kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen tutkimiseen ja päätöksen tekemiseen hakemuksesta eivät vaikuta oleskelujaksot, jotka perustuvat aiemmin myönnettyihin lyhytaikaisiin viisumeihin, vapautukseen lyhytaikaisesta viisumista, pitkäaikaisiin viisumeihin tai oleskelulupiin.
5. Hakemuksesta on tehtävä päätös 20 kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona tutkittavaksi otettu hakemus on jätetty. Poikkeuksellisesti tätä ajanjaksoa voidaan pidentää enintään 40 kalenteripäivään.

7 artikla

Kiertomatkaviisumin myöntäminen

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 21 artiklan 6 kohtaa, 24 artiklan 1, 3 ja 4 kohtaa, 25 artiklaa, 26 artiklan 1 ja 5 kohtaa, 27 ja 28 artiklaa, 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan i–iii, v ja vi luetelmakohtaa sekä 1 kohdan b alakohtaa ja 29 artiklan 3 ja 4 kohtaa.
2. Kiertomatkaviisumi antaa mahdollisuuden useaan maahantuloon kaikkien jäsenvaltioiden alueelle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 5 kohdan soveltamista.
3. Luvallisen oleskelun kestosta päätetään sen jälkeen kun hakemus on tutkittu perusteellisesti. Luvallisen oleskelun pituus voi olla enintään yksi vuosi, mutta sitä voidaan jatkaa enintään vuodella 8 artiklan mukaisesti.
4. Kiertomatkaviisumin voimassaoloajan on vastattava luvallisen oleskelun kestoa.
5. Jos hakijalla on matkustusasiakirja, joka tunnustetaan vähintään yhdessä jäsenvaltiossa, mutta ei kaikissa jäsenvaltioissa, kiertomatkaviisumi on voimassa ainoastaan niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka tunnustavat matkustusasiakirjan, edellyttäen, että suunniteltu oleskelu kestää yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana kyseisten jäsenvaltioiden alueella.

6. Kiertomatkaviisumi myönnetään käyttäen neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1683/95⁴³ määriteltyä yhtenäisen viisumin kaavaa, ja viisumin otsikkoon merkitään viisumin tyyppi kirjaimella "T".
7. Asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 29 artiklan 1 kohdassa lueteltujen epäämisperusteiden ohella viisumi voidaan evätä, jos hakijat eivät toimita
 - a) asianmukaisia todisteita siitä, että he aikovat oleskella kahden tai useamman jäsenvaltion alueella yli 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana, mutta eivät viivy minkään jäsenvaltion alueella pidempään kuin 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana;
 - b) todisteita siitä, että heillä on sairausvakuutus, joka kattaa kaikki ne riskit, joiden osalta kohteena olevien jäsenvaltioiden kansalaiset yleensä on vakuutettu.
8. Epäämispäätös ja sen perusteena olevat syyt on ilmoitettava hakijalle liitteessä II olevalla vakiolomakkeella.

8 artikla

Myönnetyn viisumin muuttaminen

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 30 artiklan 1, 3, 6 ja 7 kohtaa sekä 31 artiklan 1–5, 7 ja 8 kohtaa.
2. Sen lisäksi, että viisumin voimassaoloa voidaan jatkaa asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista erityisistä syistä, kiertomatkaviisumin haltijat voivat hakea voimassaolon jatkamista jäsenvaltioiden alueella aikaisintaan 90 päivää ja viimeistään 15 päivää ennen kiertomatkaviisumin voimassaolon päättymistä.
3. Seuraavana matkakohteena olevan jäsenvaltion konsulaatti on toimivaltainen tutkimaan viisumin jatkamista koskevan hakemuksen ja tekemään siitä päätöksen.
4. Hakijoiden on pyydettävä viisumin jatkamista liitteessä I esitetyn mukaisella hakulomakkeella.
5. Viisumin jatkamista koskevasta hakemuksesta peritään 30 euron maksu.
6. Työluvan jatkamisen osalta sovelletaan tarvittaessa 5 artiklan 7 kohtaa.
7. Päätös on tehtävä 15 kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona voimassaolon jatkamista koskeva hakemus on jätetty.
8. Hakiessaan viisumin jatkamista hakijan on osoitettava, että hän täyttää edelleen maahantuloa ja viisumin myöntämistä koskevat edellytykset sekä vaatimuksen siitä, että hän oleskelee yhden jäsenvaltion alueella enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana.
9. Tutkiessaan voimassaolon jatkamista koskevaa hakemusta toimivaltainen viranomais voi perustelluissa tapauksissa kutsua hakijan haastatteluun ja pyytää lisäasiakirjoja.

⁴³ Neuvoston asetus (EY) N:o 1683/95, annettu 29 päivänä toukokuuta 1995, yhtenäisestä viisumin kaavasta (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1).

10. Viisumia voidaan jatkaa enintään vuodella, ja sallitun oleskelun kokonaiskesto eli alkuperäinen sallittu oleskelu ja sen jatkaminen eivät yhdessä saa ylittää kahta vuotta.
11. Päätös viisumin jatkamisen epäämisestä ja sen perusteena olevat syyt on ilmoitettava hakijalle liitteessä II olevalla vakiolomakkeella.
12. Hakijat, joiden hakemus viisumin jatkamiseksi on hylätty, voivat hakea päätökseen muutosta. Muutosta on haettava siltä jäsenvaltiolta, joka on tehnyt lopullisen päätöksen jatkamista koskevasta hakemuksesta, kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on annettava hakijoille tarkat tiedot muutoksenhaun yhteydessä noudatettavasta menettelystä liitteen II mukaisesti.
13. Kiertomatkaviisumin mitätöinti- tai kumoamispäätös ja sen perusteena olevat syyt on ilmoitettava hakijalle liitteessä II olevalla vakiolomakkeella.

III luku – Hallinnollisten asioiden hoito ja järjestäminen

9 artikla

Hallinnollisten asioiden hoito ja järjestäminen

1. Sovelletaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 35–43 artiklaa, 45 artiklaa, 52 artiklan 1 kohdan a, c–f ja h alakohtaa sekä 52 artiklan 2 kohtaa.
2. Jäsenvaltioiden on laadittava kiertomatkaviisumeita koskevat vuotuiset tilastot liitteen III mukaisesti. Tilastot on toimitettava komissiolle vuosittain viimeistään 1 päivänä maaliskuuta edellisen kalenterivuoden osalta.
3. Yleisölle annettavat tiedot asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 45 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuista hakemusten käsittelyn määräajoista kattavat myös kiertomatkaviisumeihin sovellettavat määräraajat, joista säädetään tämän asetuksen 6 artiklan 5 kohdassa.
4. Asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 46 artiklassa tarkoitetun paikallisen Schengen-yhteistyön puitteissa on vaihdettava neljännesvuosittaiset tilastotiedot kiertomatkaviisumeista, joita on haettu, jotka on myönnetty ja jotka on evätty, sekä hakijaryhmiä.

IV luku – Loppusäännökset

10 artikla

Tämän asetuksen käytännön soveltamista koskevat ohjeet

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä tämän asetuksen säännösten käytännön soveltamista koskevat toimintaohjeet. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

11 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komitea, jäljempänä 'viisumikomitea'.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

12 artikla

Muutos Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehtyyn yleissopimukseen

Korvataan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Edeltävän 1 kappaleen määräykset eivät rajoita kunkin sopimuspuolen oikeutta myöntää ulkomaalaiselle lupa oleskella alueellaan yli 90 päivää poikkeustapauksissa.”

13 artikla

Muutokset asetukseen (EY) N:o 562/2006

Muutetaan asetus (EY) N:o 562/2006 seuraavasti:

1) Muutetaan 5 artikla seuraavasti:

a) Korvataan 1 kohdan b alakohta seuraavasti:

”b) hänellä on voimassa oleva viisumi, jos se vaaditaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001* nojalla, tai hänellä on xxx annetun asetuksen (EU) N:o xxx/201x** 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu voimassa oleva kiertomatkaviisumi tai voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu voimassa oleva viisumi;

* Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o xxx/201x, annettu xx päivänä xx kuuta 201x, kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta (EUVL L ...).”

b) Korvataan 1 a kohta seuraavasti:

”1 a. Edellä olevaa 1 kohtaa täytántöön pantaessa maahantulopäivää pidetään ensimmäisenä jäsenvaltioiden alueella oleskelun päivänä ja maastalähtöpäivää pidetään viimeisenä jäsenvaltioiden alueella oleskelun päivänä. Kiertomatkaviisumin, oleskeluluvan tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitetun viisumin nojalla sallittuja oleskelujaksoja ei oteta huomioon jäsenvaltioiden alueella oleskelun kestoa koskevassa laskelmassa.”

c) Lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a. Edellä olevaa 1–3 kohtaa sovelletaan soveltuvin osin voimassa olevan kiertomatkaviisumin perusteella tapahtuvaa oleskelua koskeviin maahantuloihin.”

2) Muutetaan 7 artiklan 3 kohta seuraavasti:

a) korvataan aa alakohta seuraavasti:

”aa) Jos kolmannen maan kansalaisella on 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu viisumi tai kiertomatkaviisumi, perusteelliseen maahantulotarkastukseen kuuluu myös viisumin/kiertomatkaviisumin haltijan henkilöllisyyden ja viisumin/kiertomatkaviisumin

aitouden tarkistaminen tutustumalla viisumitietojärjestelmässä (VIS) oleviin tietoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008*** 18 artiklan mukaisesti.

*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).”

b) Korvataan ab alakohdan toiseksi viimeinen virke seuraavasti:

”Kuitenkin kaikissa tapauksissa, joissa on epäilyjä viisumin tai kiertomatkaviisumin haltijan henkilöllisyydestä ja/tai viisumin tai kiertomatkaviisumin aitoudesta, haku viisumitietojärjestelmästä on suoritettava käyttäen järjestelmällisesti viisumitarran sarjanumeroa yhdessä sormenjälkien tarkistamisen kanssa.”

c) Korvataan c alakohdan i alakohta seuraavasti:

”i) sen tarkistaminen, että henkilöllä on voimassa oleva viisumi, jos se vaaditaan asetuksen (EY) N:o 539/2001 nojalla, tai voimassa oleva kiertomatkaviisumi, paitsi jos hänellä on voimassa oleva oleskelulupa tai pitkäaikaiseen oleskeluun tarkoitettu voimassa oleva viisumi; tällaiseen tarkistamiseen voi kuulua tutustuminen viisumitietojärjestelmässä oleviin tietoihin asetuksen (EY) N:o 767/2008 18 artiklan mukaisesti;”.

14 artikla

Muutokset asetukseen (EY) N:o 767/2008

Muutetaan asetus (EY) N:o 767/2008 seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

”Tässä asetuksessa määritellään päätöksen 2004/512/EY 1 artiklalla perustetun viisumitietojärjestelmän (VIS) tarkoitus ja toiminnot sekä järjestelmään liittyvät vastuualueet. Asetuksessa säädetään edellytykset ja menettelyt, joita sovelletaan jäsenvaltioiden väliseen tietojenvaihtoon, joka koskee lyhytaikaista oleskelua koskevia viisumihakemuksia sekä xxx annetun asetuksen (EU) N:o xxx/201x* 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kiertomatkaviisumia koskevia hakemuksia ja niihin liittyviä päätöksiä, myös niitä, jotka koskevat viisumin mitätöimistä, peruuttamista tai jatkamista, ja jonka tarkoituksena on helpottaa tällaisten hakemusten käsittelyä ja niihin liittyvää päätöksentekoa.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o xxx/201x, annettu xx päivänä xx kuuta 201x, kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta (EUVL L ...).”

2) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) Lisätään 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”e) ”kiertomatkaviisumia”, sellaisena kuin se on määriteltynä asetuksen (EU) N:o xxx/201x 3 artiklan 2 kohdassa;”.

b) Korvataan 4 ja 5 kohta seuraavasti:

”4. ”hakemuslomakkeella” tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o xxx/201x [viisumisäännöstö (uudelleenlaadittu)] liitteessä I tai asetuksen (EU) N:o xxx/201x liitteessä I esitettyä yhtenäistä viisumihakemuslomaketta;

5. ”hakijalla” tarkoitetaan henkilöä, jota koskee neuvoston asetuksen (EY) 539/2001** mukainen viisumipakko ja joka on tehnyt viisumihakemuksen, tai henkilöä, joka on tehnyt asetuksessa (EU) N:o xxx/201x tarkoitettua kiertomatkaviisumia koskevan hakemuksen;

** Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2001, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL L 81, 21.3.2001, s. 1).”

3) Lisätään 14 artiklan 2 kohtaan e alakohta seuraavasti:

”e) pidentämistä koskeva pyyntö sekä se, että kiertomatkaviisumin haltija täyttää edelleen vaatimukset.”

15 artikla

Seuranta ja arviointi

Komissio arvioi tämän asetuksen soveltamista viimeistään [kolmen vuoden kuluttua asetuksen soveltamispäivästä].

16 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan [6 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].
3. Asetuksen 12 artiklaa sovelletaan [5 vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta].
4. Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja